

Tóth Pál: Az aratás

Félek, hogy ennek a szónak a jelentése is lassan megváltozik...

A mai városi zsargon értelmében nagyon gyakran olyan ember 'arat', 'kaszál', 'besöpör', aki erre érdemtelen. Példákat mindenki találhat maga. A szó eredeti jelentése egy olyan, ma már alig elképzelhetően kimerítő fizikai ténykedést idéz, melynek

során hosszú, fáradtságos munka gyümölcsét takarították be, és fáradt-boldog tekintetek simogatták végig a szekérodalnak támaszkodó zsákok duzzadó pocakját.

Én csak azokból a változásokból tudok valamely gyenge fogalmat alkotni az aratást megelőző munkák régmúlt veszélyeiről, melyeket a pogányi busz ablakán át látok a környező földeken.

Késő ősszel egyszerre csak csillogó ekevasak vágnak mélyen a földbe, és fáradt napfény csillan a kiforgatott halmok zsírosan fénylő hátán. Aztán fehérré válik a szántás, s csak gyenge ívek domborodnak a lehullott hó alatt. Majd az erősödő tavaszi napsugár űzi, falja, felszívja a fehér leplet, mely alól lágy morzsolódással bukkan elő és várakozik az életet adó termőföld, melynek hátát borona vakarja egyenletesre, s hamarosan bezárul a melegedő barázda az elszórt magvak felett.

Egy reggel aztán zöldre fordul a szántók bús barnasága, és attól fogva csak erősödik és árad a zöld, ahogy a kíváncsi csírákból növényke válik, mely több ezer társával együtt, elszántan tör az éltető melegség felé. Hetekkel később fakulni kezd a zöld, és sárgulnak, majd aranyba öltöznek a búzaföldek, melyeken egyre nehezedő, magvakkal terhes kalászkok várják a sorsukat, mert letelt az idő. Lomhán hullámoznak még, amikor egyik reggelen mohó masinák harapnak a tábla szélébe, és ezen az estén a lemenő nap az ügyesen összetekert szalmabálák hosszú árnyékait húzza a letartolt asztagra, és az elmúlás édes illata úszik be a busz nyitott ablakán.

Én ezt látom, és hatalmas, erős gépeket.

Nem tudom, az 'aratás' szót hallva felsejlik-e még valaki előtt annak a maroknyi embernek elszánt lépdelése, akik kissé görnyedten, egymástól picit elmaradva, ütemesen jobbra-balra csavarodó, meztelen felsőtesttel, leszeggett tekintettel, ősi, konok akarással járták soraikat az aranyló búzatáblákon.

Felsejlik-e a hajlongó, fejkendős asszonyok kitartó robotolása, akik pirkadattól naplementéig, a tűző napon olyan gonddal szedték keblükre az elnehezült fejű

szálakat, mint hajdan csecsemőiket? Élet volt abban is, ebben is: a Jövendő.

Ki gondol ma már a szó hallatán a cserzett bőrű, verejtéktől csillogó homlokokra? A mázas kancsóra a nagy eperfa alatt, melyben még napnyugtakor is kúthüvös volt az enyhét adó víz? A gyalogúton ringó csipővel közeledő, mezítelen lábukkal a port felfeverő fiatal lányok ígéretes közeledésére délidőben, akik kockás ruhába kötve hozták az otthon sült kenyeret, a szalonnát, a hagymát, melyeket elnehezült kezekbe fogott bicska szelt apró falatokra, s melyek íze aztán elomlott a kiszáradt ínyeken? Az elgyötört ballagásra alkonyatkor hazafelé, s aztán este a fehér lepedőn a megfáradt izmok szétfolyó ernyedésére, mikor elfűjták már a petróleumlámpát, s amikor már nem láthatta senki azt az apró mosolyt a munkától elgyötört arcokon, mely a bizonyosság jóleső mosolya volt: vászonzsákokban felkerülnek a nyárrillatú, aransárga búzaszemek a padlásra, aztán meleg lisztként jönnek elő a malom gyomrából, és meglesz a családnak a mindennapi kenyere az elkövetkező esztendőben. Istennek hála! De addig még csépelni, öröltetni is kell, hát aludjunk...

Ezt a mosolyt nem látta senki, de mindenki tudta, hogy van, és tudta, hogy mit jelent. Jelenti oly sok munka, aggodó figyelem jól kiérdemelt jussának elégedett

tudomásul vételét. Mert ez juss volt! Nem ajándék, nem vásárolt jólét, nem égből hullott manna. Ezért keményen kellett dolgozni, s aki megdolgozott érte, becsülni is tudta.

Én ilyen aratást nem láttam soha, csak könyvekből, filmekről és fényképekről tűnik ismerősnek.

Ma hatalmas gépszörnyek falják forgó csápjaikkal a kenyérnek valót, füstölve,

porozva, dohogva csattognak egymás mellett az óriási táblákon, és még reflektorfényben, éjjelente sem pihennek, ha az idő elérkezett. Könnyedén végzik el sok ember sok napos munkáját pár óra alatt.

Légkondicionált vezetőfülkékben szól a rádió, nem szűnő folyamban okádják a tiszta búzaszemeket a mellettük araszoló teherautókra, melyek aztán a silók felé vezető úton könnyedén szórnak el annyi drága szemet, amiből egy kisebb család süthetne kenyeret egész évben.

Könnyebb lett hát a munka, és így az eredményének is kisebb a becsülete...

És a teherautó mögött felvert porból lassan tisztul elő két, kaszanyélre támaszkodó, egymásra ejtett, ráncos, öreg kéz, melyekre állát támasztja egy mosolygós szemű öregember, a Múlt.

Fotó: Dr. Komáromy Hedvig

A tartalomból:

A völgy II.

Miért szeretek
Pogányban lakni?

Horgásztábor 2011.

Egy régi házról

Szent Iván éjjelén
Kemence barátok
találkozója

Pilóta találkozó

A ledöntött kereszt

A völgy 2.

A Pogányi Hírek előző számában sétát tettünk a falutól északra húzódó völgyben. Most bebarangoljuk a tónál kétfelé ágazó völgy nyugati részét.

A tó túlsó partján haladva most immár köves úton érhetjük el a Kugler malom területét. Ez a szennyvíztisztítóhoz vezető út közelebb hozta hozzánk a malom helyét, de egyben talán el is távolított bennünket a természettől, melynek földes útja észak- déli irányba haladva kellemes sétára adott lehetőséget.

Az út jobb oldalán a tó csillogó víztükrre teszi széppé a látványt, mögötte a faluba benyúló völgy bejáratában az első házakkal. Bal oldalán a nemrégiben kivágott akácerdő helyét már benőtte a nemesnek éppen nem mondható ecetfa, sűrű átláthatatlan bozótot képezve.

Néhány perces séta után feltűnnek a valaha zölden bólogató nyárfák, immár száraz ágaikkal. A hajdanvolt árnyas ágak és kiszáradt törzsek számtalan madárnak adnak a beléjük vajt odúban otthontermésre lehetőséget.

Fotók: Rőder Attila

A kis szárnyas lények apró csőrükkel rendszeresen karbantartják a száradó fakérget azzal, hogy mindennapi élelmüket keresik a korhadó kéreg alatt.

Itt volt a régi malom. Az épületek romjai még nyomokban megtalálhatók, de az ide tévedő vándor a malomra utaló jeleket már nem találja. A bozóttal és csalánnal benőtt terület szomorú látványt nyújt.

Akik emlékeznek még a legtovább működő lisztet készítő létesítményre, szomorú szívvel gondolnak a múlt egy igen szép emlékére. Innen már földúton haladhatunk tovább dél felé a szomszédos Szőkéd irányába. Még mielőtt elérnénk a település határát megérkezünk a másik malom helyére. Ez a Tanizer féle malom, melynek helyén már semmi sem található. Néhány éve még látható volt a hozzátartozó „zsebkendőnyi” területű szőlő, magára hagyott és elvadult tökéivel. A malom helyét már csak az a néhány magára maradt szilvafa jelzi, vadhajtsaival együtt szintén áthatolhatatlan bozótot alkotva.

Innen tovább haladva a határt vigyázó vadászelek mellett a gazdátlanok tűnő rét kidőlt, korhadó fűzfái háttérében már üdítő látványként tűnik fel a szőkédi legelő csodálatos fáival. Feltűnik azonnal, hogy van gazdája! Csupán el kell képzelni a fák alatt pihenő juhnyáját, vagy az éppen delelő csordát, és már is a múltban vagyunk. Csodálatosan szép vidék.

A legelő aljában terül el a kis tavacska, kulturált környezetével szívet gyönyörködtető látvány.

A környék megtekintése mindenképpen megér néhány órás sétát, hogy megismerjük közvetlen környezetünket. Tegyük meg!

Dragovác Márk

Horgásztábor 2011.

Az Önkormányzat a Tavasz Horgászegyesülettel közösen, idén is megrendezte a pogányi gyerekek számára az ingyenes, nyári horgásztábort. 28 ifjú horgászpálánta ismerkedett a halfogás tudományával és trükkjeivel, 5 napon át. A táborvezető Sipos István és a két állandó segítő: Zilahi Lajos és Bónert László türelemmel, odafigyeléssel, szeretettel tanította, segítette a gyerekeket. A tábor sikeréhez és eredményességéhez hozzájárultak még: Sipos Gábor, Rigó Ibolya, Mátyán György, Jakab Béla, Kovács József, Bali Péter, Magyar Gyula, Wenhardt Dániel. Reméljük, hogy jövőre is ilyen szép számmal jelentkeznek a gyerekek és sikerül az ideihez hasonló családias, barátságos hangulatú tábor rendezni számukra!

Fotó: Rőder Attila

Nemzetközi kemencés találkozó a tó partján!

Kemencések a pogányi tóparton? Az ország minden részéről?

Több honfitársunk érkezik a környező országokból?

Igen! Ez pontosan így fog történni 2011. július 29-30-31.-én!

De honnan is indult ez a történet?

2006-ban kiolthatatlan vágyat éreztem magamban egy saját kemencére. Elkezdtem begyűjteni minden fellelhető írott és hallható információt. Megépült a hőn áhított kemence és bizony nagy sikere lett a család és a barátok körében is. Igen ám, de nem csak egy sütő alkalmatossággal, hanem egy olyan baráti társasággal is gazdagabb lettem, akikkel máig napi kapcsolatban vagyok. Ugyanis minden nap elolvasom, hogy mi is történt a “kemencebencén”. S itt van a lényeg!

2007-ben az interneten megjelent a kemencebence.hu oldal. Olyan emberek gyűltek ide, akik -mint én is- maguk építették kemencéjüket. Jelenleg 1857 regisztrált tagja van az oldalnak, 45.605 bejegyzéssel. Egy igen önzetlen, segítőkész csapat verbuválódott itt önként. Több alkalommal segítettünk már ott, ahol szükség támadt. Hol tagjaink között, hol pedig katasztrófa sújtotta területen élő családoknak. Létrejöttek baráti találkozók, közös horgászatok, disznóvágások. 2010-ben Nádudvaron tartottuk I. Országos találkozónkat, ami rögtön nemzetközire sikeredett, hiszen eljöttek barátaink több szomszédos országból is. Volt ott sütés-főzés kemencében, bográcsban, grillen, tárcsán, üstben és még ki tudja miben nem. Nem lesz ez másként idén sem, hiszen barátaink most is nagyon készülnek az összejövetelre. Már tisztogatják eszközeiket, és számolják a napokat.

Többen jönnek családjukkal, barátaikkal, hogy részesei legyenek ismét egy felemelő hangulatú találkozásnak. S ebben a különleges érzésben lett partnerünk Pogány Község Önkormányzata. Amikor is befogadta rendezvényünket és helyet biztosított annak lebonyolítására, a varázslatos hangulatot és ősi nyugalmat árasztó tavának partjára. Hálásan gondolok arra a fazekas barátomra - talán nem is kell mondanom, pogányi- aki megemlítette a falu polgármesterének tervünket. Aztán arra a pillanatra, amikor megkaptuk a visszajelzést, rendelkezésünkre áll a hely a tóparton.

Így már csak az van hátra, hogy eltöltsünk Pogányban három olyan napot, aminek hírét szerte viszik barátaink nemcsak országunkban, de külföldön is. Vendégeket várunk Szlovákiából, Ausztriából, Erdélyből és Szerbiából.

Így Pogány örökre beírja magát a “kemencés” társadalom történelmébe és azok szívébe, akik megtisztelnak bennünket baráti részvételükkel. Már naponta kapok telefonokat, e-mail-eket, sms-eket találkozóinkkal kapcsolatban. Mindenki készül és rendezgeti mit is hozzon, mivel is tudna hozzájárulni a rendezvényhez. Több cég is támogat bennünket. Ki egy kis alapanyaggal, ki tűzifával, ki pedig egy kemence felépítéséhez szükséges anyaggal.

Mit is tervezünk? Lesz itt is mindenféle eszközben és eszközzel sütés, főzés, baráti beszélgetések, vicces vetélkedők kicsiknek s nagyoknak, mobil kemence építés, kemencés-kályhás fórum, előadás a malombéli életről, gasztronómiáról.

Akik csatlakozni szeretnének hozzánk, kérem hozzanak magukkal a főzéshez szükséges eszközöket és alapanyagokat!

A hatóságok rendelkezései értelmében sajnos nem áll módunkban ételt és italt értékesíteni, kóstoltatni. Így erről mindenki maga kell, hogy gondoskodjon.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt a tó partjára!

A messze földön híres magyar vendégszeretet egyértelmű jelét adta Pogány Község Önkormányzata.
Hálás köszönet nekik ezért!

Turós János (Tu-Ja) főszervező

Kemencebence.hu

PILÓTA TALÁLKOZÓ

PÉCS-POGÁNY REPÜLŐTÉR (LHPP)
2011. JÚLIUS 22-24.

AMIVEL ITT TALÁLKOZHATSZ...

PILOTÁK
REPÜLŐGÉPEK
GYÁRTÓK
KIÁLLÍTÁSOK
VÁSÁR
LÉGI BEMUTATÓ
ZENE, TÁNC

LESZ MINDEN AMI REPÜLÉS...

HÁROM NAP,
AMI CSAK A REPÜLÉST
SZERETŐ EMBEREKRŐL
ÉS A
REPÜLŐGÉPEKRŐL SZÓL
NEM CSAK PILOTÁKNAK!

Szeretettel várunk minden kedves Pogányit!

Pogányi lakosnak a rendezvény mindhárom napján a belépés díjtalan. Megkérünk mindenkit, aki az ingyenes jegyet igénybe szeretné venni, hozza magával személyi igazolványát és lakcímkártyáját.

PILOTS, AIRCRAFTS, MANUFACTURERS,
AIRSHOWS, MARKET STALLS,
AVIATION ENTHUSIASTS AND MORE

WWW.PILOTATALALKOZO.HU
WWW.AVIATORSMEETING.HU

Miért szeretek Pogányban lakni?

Hesz Csilla, fodrász:

Jelenem és jövőm Pogányban

Nagyon érdekesen tud változni egy élet 24 óra leforgása alatt egy poénnak szánt kérdéssel. Velem ez történt 2009. november végén egy pogányi barátnőm születésnapos vacsoráján. Másnap délután visszajöttem és ezzel meg is pecsételődött pogányi életem. Én ide elsősorban élni jöttem és csak másodlagosan lakni. Lakni bárhol lehet, de élni nem biztos.

Szerintem minden ember életében fontos a múlt, a jelen, a jövő. A gyermekéveket falun töltöttem kamaszkorig, ahol szintén több nemzetiség élt együtt békében. Amikor végleg kiköltöztem Pogányba, mintha innen folytatódott volna az életem. Persze volt egy VÁROSI élet is a maga szépségével és nem szépségével. Számomra az itteni jelen az igazi.

Az emberközpontúságával kortól, származási hovatartozástól, egzisztenciális szinttől függetlenül. Mindenki szájából ugyanúgy szólnak a köszönések. Ez nagyon jó érzés, hogy mindenki köszön mindenkinek, hogy elhangzanak az első ismerkedős mondatok emberségből, odafigyelésből és kíváncsiságból.

Ezek az élet szép pillanatai, amikor csak úgy történnek a dolgok szívből és nem eszből. Sok költözésem után ismertem meg az egyetlen Magyarországon élő rokonaimat a „Birkenstock” névhez kötődő emberek személyében. Számomra ez az élet szép ajándéka. Én úgy érzem, csapatjátékos vagyok, és hasznos lakosa szeretnék lenni a településnek.

Én jöttem Pogányba és nem Pogány jött hozzám. Ez akár a mottó is lehetne, mert ezt én így is élem meg.

Nagyon imádok itt lakni, a jövőmet is itt szeretném megélni. Számomra a faluban az emberekkel való kapcsolatom a legfontosabb.

Egy régi házról

Sajnos már régen romokban hever a Petőfi utcai érdekes, és talán a faluban nem is jellemző stílusban épült ház. Szalancsanin Márkó bácsi (Ficur) portája is megőrzésre érdemes lett volna. Helyét az enyészet vette át.

Fotó: Dragovác Márk

Szent Iván éjszakája

2011. június 24-én került sor a hagyományos Szent Iván éjjelének, azaz estjének rendezvényeire. A hangulatos, zenével énekkel, tánccal kezdődő műsort a bátrak tűzgrása követte.

Fotók: Róder Átila

Postaládánkból:

Választott falumban tizenhat éve élek férjemmel. Pogányi lakos lettem, de egyben ifjú nagymama is. Unokámmal bejárva a falut és környékét bukkantunk rá a keresztre. Itt jött a szokásos „Mama ez mi?” kérdés. Csekély keresztényi ismeretem leplezve kezdtem magyarázni a régi

szokást a keresztező utak mellett felállított keresztekéről. Ma már tájékozottabb az időközben felcseperedett ifjú hölgy, és persze a nagymama is. Az idén tavasszal ledöntött kereszt, szomorú látványa késztetett arra az elhatározásra, hogy ismét álljon a kereszt.

Természetesen mint mindenki, jó magam is részese vagyok a mindennapi rohanó világnak, sokszor agyonhajszoljuk magunkat a megélhetésért, a fontosnak vélt, máskor meg csak haszontalan "divatos" dolgok beszerzéséért, mondván úszni kell az árral, nem lemaradni. Ez egy ilyen világ, ezt csak így kell, így lehet megélni. Közben észre sem véve az emberi értékeket, és a csodálatos környezetünket. Ám a szürke már-már egyhangú hétköznapi életünkön a szívünk mélyén titkon csodákra várunk. No én ezt a csodát most nap mint nap megtapasztalom, megélem, s mint féltett kicsike madarat őrzöm lelkemben, el nem engedem. Az elhatározást végre tett követte. A rohanó nap után esténként nyakamba véve a falut merészen bekopogtatva egy-egy házba, nem csak kis kapuk, de EMBERI szívek nyílnak meg előttem. Adományt gyűjtök a kereszt újra állításához, és ráadásként kapom a jó szót kedvességet, régi, már csak az idős emberek által ismert történeteket, adományokat, vissza repülve a múltba, amikor a világ még csendesebb, ember közelebb volt. Hát létezik! Igaz, hogy vannak csodák, és ezek ott rejteznek az opálosan fénylő sokat látott szemekben, a már ölben pihenő kissé reszkető göcsörtös kezekben.

Sokan kérdik, Mária mitől ilyen lelkes?

Már hogyan lennék, amikor az első felhívásra postán érkezett a pénz, olyan embertől, aki rég elszármazott a faluból, s miután telefonon köszönetet mondtam, csak annyit válaszolt: „Szóljon ha kell, a végét kipótlom.” A falu asszonyaitól is kérés nélkül támogatást és biztatást kaptam. Vagy az a Petőfi utcában lakó

fiatal mester ember, akit személyesen nem is ismerek, mert a férjemnek adta át adományát, mondván, kell, hogy ott álljon ismét a kereszt, ahol ő és gyerekkori baráti játszadoztak. Igen kell, hogy álljon a kereszt, ott ahol elődeink felállították! Mert ha hagyjuk a múlt értékeit elenyészni, sivár jövőre számíthatunk.

Krauszné Bőjti Mária

A kereszt, amikor még állt.

Fotó: Röder Attila

Mindig örömmel fogadunk olyan írásokat, melyek lakótársaink azon törekvéseiről szólnak, hogy őrizzük meg múltunkat. Sokat gondolkodtam azon, hogy Mária miért vállalta fel az említett kereszt felállítását, aztán rájöttem, hogy egyszerűen ide tartozónak érzi magát.

Nem itt született, nem ősei járták az utat mely mentén a kereszt állt, viszont utódai lehet, hogy egyszer büszkén állnak meg mellette és emlékezni fognak szorgalmas utánjárására, melynek köszönhetően ismételten áll a védett emlék. Csak társulni tudunk vele, vallási felekezetre való tekintet nélkül fáradtságos munkájáért, bízva abban, hogy az útszéli kereszt mellett állva ismételten adózni tudunk mindazok emlékeinek, akik felállították azt és Máriának, aki szorgos munkájának köszönhetően ismételten láthatóvá tette számunkra. Remélem ösztönzőleg fog hatni lelkesedése valamennyiünkre és sikerül összegyűjtenie a helyreállításához szükséges pénzüsszeget

Segítsük őt közös múltunk megőrzésében!

Dragovác Márk

HIRDETÉSEK

Tisztelt Hirdetőink! A Pogányi Hírek 2011. májusától térítési díjjal jelenteti meg a hirdetések. Ez alól Pogány község lakói és az ide bejelentett (itt adózó) vállalkozások kivételek. A térítési díj 3-4 soros szöveges apróhirdetés esetében 5000.- Ft, a maximum negyed oldalas hirdetés 10.000.- Ft. Eltérő méretű hirdetéshez kérje egyedi árkalkulációt! A bevételt az Alapítvány használja fel támogatási célokra.

GYERMEKFELÜGYELETET vállalkoz, saját otthonomban, két éves kisfiam mellett. Cím: Pogány, Kossuth L. u. 41. Tel.: 20/910-7838 Fehér Brigitta

A Pogányi Hírek szerkesztősége szeretné összegyűjteni és arhiválni az újság régebbi számait. Kérjük azokat, akik megőrizték a Pogányi Hírek régi évfolyamait, azaz az összes megjelent lapból van példányuk, jelentkezzenek a szerkesztőség valamelyik elérhetőségén, ami itt a lap alján olvasható. A régi számokról csak egy fénymásolatot készítünk, az eredetit a tulajdonos természetesen visszakapja!

Kiadja a Pogányért Alapítvány, 7666 Pogány, Rozmaring u. 16.
Adószám: 18323643-1-02 email: poganyihirek@gmail.com
Főszerkesztő Dragovác Márk, email: dmark@dravanet.hu
Megjelenik 400 pld-ban, időszaki kiadványként.

Nyomtatja és terjeszti a Pogányi Önkormányzat,
7666 Pogány, Széchenyi u. 12.